

Justitiedepartementet

Angående slutbetänkandet Nya regler om hållbarhetsredovisning (SOU 2023:35)

Ekobrottsmyndigheten lämnar härmed sitt yttrande över rubricerat betänkande.

Ekobrottsmyndigheten har nedan anförda synpunkter på förslaget, men har i övrigt inget att erinra.

Företagens hållbarhetsrapportering

Ekobrottsmyndigheten instämmer i utredningens slutsats att en bristande hållbarhetsrapportering, som enligt förslaget ska finnas som en del av förvaltningsberättelsen, skulle kunna utgöra bokföringsbrott, eftersom förvaltningsberättelsen i sådana fall är bristfällig.

Det finns dock ingen förutsebarhet när det gäller straffansvaret, eftersom hållbarhetsrapporten inte är omnämnd i bokföringslagen, utan är en del av innehållet i årsredovisningslagen. Kopplingen till rörelsens förlopp, ekonomiska resultat eller ställning är otydlig jämfört med konkreta fel avseende intäkter, kostnader, förmögenhet. Dessutom tillkommer undantaget, som ska avgöras av styrelsen, om att få utelämnas viss företagsskadlig information som skadar företagets marknadsposition. Även begreppet marknadsposition är otydligt och svävande och innebär att möjligheten att åtala för bokföringsbrott för brister i hållbarhetsrapporten får betraktas som mycket begränsad.

I förslaget anges att rättstillämpningen får utvisa i vilken mån en bristfällig hållbarhetsrapport kan föranleda straffansvar för företagets företrädare och då som bokföringsbrott, utan att det förs någon egentlig diskussion om huruvida en bristfällig hållbarhetsredovisning kan vara straffbar (s. 328). I det fortsatta lagstiftningsarbetet bör därför denna fråga, liksom ett resonemang om inom vilka ramar som bristande hållbarhetsredovisning ska kunna leda till straffansvar, belysas närmare.

Ekobrottsmyndigheten vill dessutom i detta sammanhang påtala att ytterligare två brott skulle kunna bli aktuella vid bristande hållbarhetsredovisning, nämligen svindleri och osant intygande.

Svindleri är enligt 9 kap. 9 § brottsbalken en form av kvalificerat bedrägeri riktat mot allmänheten i syfte att sprida vilseledande uppgifter för att påverka priset på vara, värdepapper eller någon annan egendom. Ett utelämnande av uppgifter i en hållbarhetsrapport skulle kunna innebära att t.ex. en investeringsfond som är inriktad på att köpa aktier i bolag som har ett högt hållbarhetsindex, investerar i aktier på felaktiga grunder.

Osant intygande enligt 15 kap. 11 § brottsbalken innebär att någon eller några i ett skriftligt dokument eller intyg ger osanna uppgifter om egen eller annans identitet eller andra falska

uppgifter i avtal eller dylikt. Det innebär att felaktigheter i en hållbarhetsrapportering skulle kunna vara straffbara enligt denna bestämmelse.

Årsredovisningens färdigställande

Ekobrottsmyndigheten ser positivt på att man ser över ordningen på dateringen av årsredovisningar. Det finns dock en viss oklarhet om förslaget innebär en ändring i synen på när en årsredovisning faktiskt är upprättad. Enligt gällande rätt anses årsredovisningen upprättad först när samtliga behöriga företrädare för företaget har undertecknat handlingen. Utredningen anser däremot att underskrifterna endast ska utgöra bevis för att de företrädare som ska skriva under handlingen är överens om och står bakom innehållet, liksom att den är korrekt daterad och att relevanta rättsföljder kan knytas till dateringen av årsredovisningen.

Ekobrottsmyndigheten utgår från att utredningen menar att årsredovisningen är upprättad det datum som anges på årsredovisningen. Detta har betydelse för det fall brister i årsredovisningen innebär att det finns misstanke om brott. Brottsbidpunkten flyttas i så fall, till skillnad från vad som gäller i dag, från den tidpunkt då den sista styrelseledamoten skriver under årsredovisningen till det datum som anges på årsredovisningen.

Detta kan innebära svårigheter att utreda vissa misstankar om bokföringsbrott. Risken är uppenbar att antalet antedaterade årsredovisningar kommer att öka. Även om en årsredovisning är daterad inom de tidsramar som årsredovisningslagen anger, men är underskriven efter denna tidpunkt, uppkommer stora svårigheter att utreda när årsredovisningen faktiskt var färdigställd eller upprättad.

Ekobrottsmyndigheten förordar i stället den ordning som Bokföringsnämnden anser behöver övervägas och som omnämns i utredningens tilläggsdirektiv, nämligen att årsredovisningen ska innehålla uppgifter både om dagen för undertecknande och om dagen för beslut om årsredovisningens innehåll, för det fall ett sådant beslut har fattats (s. 428). Ekobrottsmyndigheten instämmer vidare i nämndens förslag om att datumet för styrelsebeslut borde, när ett sådant beslut har fattats, vara avgörande för frågan om vilken information som årsredovisningen ska innehålla. Myndigheten anser således att årsredovisningen inte är slutligen upprättad förrän den sista styrelseledamoten har skrivit under årsredovisningen.

Vidare bör vissa förtydliganden göras i författningskommentaren enligt följande (s. 335).

I kommentaren anges att en företrädare som tillträder efter det datum som anges på årsredovisningen inte *behöver* skriva under årsredovisningen. Om en styrelseledamot tillträder efter detta datum anser Ekobrottsmyndigheten att denne inte *ska* skriva under årsredovisningen. Om denne ändå skriver under årsredovisningen, ska dateringen av årsredovisningen senareläggas till detta nya datum.

Om årsredovisningen ska anses beslutad ett visst datum, bör även de styrelseledamöter som satt i styrelsen detta datum skriva under. Vidare bör det läggas till ett krav på att det ska anges ett nytt datum för årsredovisningen i de fall ett företag måste ta fram en ny redovisning på grund av att en företrädare inte har skrivit under årsredovisningen före sin avgång.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Monica Rodrigo. I den slutliga handläggningen har rättschefen Gabriella Loman deltagit. Strategiske ekorevisorn Henrik Lundin har varit föredragande.

Monica Rodrigo

Henrik Lundin

Expedition till:

ju.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till:

ju.L1@regeringskansliet.se

ju.da@regeringskansliet.se